

مرکز تحقیق و توسعه روش‌های آموزشی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

صفحه ۱ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۷	قلمرو زبانی	(الف)
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (الف) عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده. (ب) بفکن ز پی این اساس تزویر (ج) هر چه به واسطه آن به خدا رسند، فرض باشد. (د) خسته از نشئه خوب و پاک آن «اسرا» به خواب رفتم.	۱
۰/۵	در کدام گزینه واژه‌ای وجود دارد که در زبان فارسی «هم‌آوا» دارد؟ هم‌آوای آن را بنویسید. (الف) چون نیک اندیشه کنی، همه کس طالب حسن‌اند. ☐ (ب) گفت: «از بهر غرامت جامهات بیرون کنم» ☐	۲
۱/۵	با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «چشمه آبی سرد در تموز سوزان به سینه کویر سرازیر می‌شود. درست گویی عشق آباد کوچکی است و چنان که می‌گویند هم بر انگاره عشق آبادش ساخته‌اند. مزینان از هزار و صد سال پیش، هنوز بر همان مهر و نشان است که بود...» (الف) یک وابسته و وابسته بیابید و نوع آن را بنویسید. (ب) یک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی بنویسید. (ج) نقش دستوری کلمات مشخص شده چیست؟	۳
۰/۷۵	نمودار پیکانی ترکیب زیر را بکشید و نوع وابسته‌های وابسته را بنویسید. «اعتصاب کارگران فقیر ایتالیا»	۴
۱	کدام جمله‌ها ساختار «نهاد + مفعول + مسند + فعل» دارند؟ مفعول و مسند را در آنها مشخص کنید. (الف) هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت. (ب) محبت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند. (ج) عشق بنده را به خدا برساند.	۵
۰/۲۵	معنای واژه مشخص شده را در بیت‌های زیر بررسی کنید.	۶
۰/۲۵	الف) هر که دل از دست داد و عشوه دنیا خرید یوسف خود را به سیم قلب سودا کرد و رفت	
۰/۲۵	ب) روی خوب است و کمال هنر و دامن پاک لاجرم همت پاکان دو عالم با اوست	

مرکز تحقیق و توسعه روش‌های آموزشی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

صفحه ۲ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟ شکل درست واژه یا واژه‌های املائی را بنویسید. «بحر مراقبت را کرانه نیست، نه واعظ خواهد و نه والی، مردی خواهد فایق و منسوب به انواع خصلت‌های پسندیده، نه محتسبی که بر سریر نشیند و رواق بیاراید و نه سفله که کار ثواب را در ملمات هم‌نوعان و شیون و شرحه شرحه کردن مشتاقان شناسند.» ☐ الف) یک ☐ ب) دو ☐ ج) سه	۷
۰/۲۵ ۰/۲۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) نهاده به (طاق / تاق) اندرون تخت زر ب) عموی بزرگم برجسته‌ترین شاگرد (حوضه / حوزه) ادیب بزرگ بود.	۸
۰/۲۵ ۰/۲۵	در هر یک از موارد زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بفکن ز پی این اساس تزویر ب) بوی گلم چنان مست کرد دامنم از دست برفت.	۹
۰/۲۵	در بیت «بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد» نوع حذف را بنویسید.	۱۰
۵	قلمرو ادبی	ب)
۰/۵	نام نویسنده آثار زیر را بنویسید. الف) بخارای من ایل من ب) تمهیدات	۱۱
۰/۵	مفهوم نمادین کلمه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز ب) بشنو این نی چون شکایت می کند	۱۲
۰/۵	آرایه مشترک هر دسته از ابیات و عبارات زیر را بنویسید. الف) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ب) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده. عشق آتش است، هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد.	۱۳

مرکز تحقیق و توسعه روش‌های آموزشی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

صفحه ۳ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۱	آرایه‌های «جناس، کنایه، اسلوب معادله و حسن تعلیل» را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ب) تا چشم بشر نبیندت روی ج) نی حریف هر که از یاری برید د) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت بنهفته به ابر چهر دلیند پرده‌هایش پرده‌های ما درید سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را	۱۴
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	جاهای خالی را با مصراع یا واژه‌های مناسب پر نمایید. الف) وین نغمه محبت، بعد از من و تو ماند ب) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی ج) گفتمی به مهری نشسته گفتم د) گر نور عشق به دل و جان او فتد بیرون نتوان کرد به روزگاران کز آفتاب فلک خوبتر شوی	۱۵
۰/۵	در کدام یک از بیت‌های زیر حسن تعلیل وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) تا درد و ورم فرو نشیند ب) زین بی‌خردان سقله بستان کافور بر آن ضماد کردند داد دل مردم خردمند	۱۶
۸	قلمرو فکری	ج
۰/۵ ۰/۵	مفهوم کلی هر یک از ابیات زیر را بنویسید. الف) شو منفجر ای دل زمانه ب) نی حدیث راه پر خون می‌کند وان آتش خود نهفته می‌سپسند قصه‌های عشق مجنون می‌کند	۱۷
۰/۵	مفهوم مشترک بیت و عبارت زیر را بنویسید. بی‌عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟ حیات از عشق می‌شناس و ممات بی‌عشق می‌یاب. یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است	۱۸
۰/۵	درک و دریافت خود را از شعر زیر بنویسید. «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو / من نمازم را پی تکبیرة الاحرام علف می‌خوانم / پی قد قامت موج»	۱۹

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

صفحه ۴ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف																		
۴	مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف که «ما عبدناک حق عبادتک» ب) همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بپوشی همه بیشی تو بکاهی همه کمی تو فزایی ج) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحنن است د) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند ه) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش و) سودای عشق از زیر کی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها افزون آید.	۲۰																		
۰/۲۵ ۰/۲۵	مقصود دکتر باستانی پاریزی از عبارت زیر چیست؟ الف) آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد که چند صباحی تا قلب آفریقا نیز پیش راند اما همه می‌دانیم که «دولت مستعجل» بود. ب) از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرند.	۲۱																		
۰/۵	کدام گزینه با بیت «هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش» تناسب مفهومی ندارد؟ الف) تو را ز کنگره عرش می‌زنند صغیر ندانمت که در این جایگه چه افتاده‌ست ب) خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان کی کند اینجا مقام مرغ کزان بحر خاست ج) وصال عشق هر کو یافت اینجا حقیقت شد عیانش جمله اشیا د) حافظا خلد برین خانه موروث من است اندر این منزل ویرانه نشیمن چه کنم	۲۲																		
۱	در جدول زیر هر مفهوم را به بیت مناسب و مرتبط با آن ربط دهید. (یک مفهوم اضافی است.) <table border="1"> <thead> <tr> <th>مفهوم</th> <th>بیت</th> <th>ردیف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>فدا کردن جان در راه وطن</td> <td>در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>بیگانه‌ستیزی</td> <td>گفت دیناری پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست</td> <td>۲</td> </tr> <tr> <td>آرزوی عشق برای همه</td> <td>همه از بهر تو سرگشته و فرمان‌بردار / شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری</td> <td>۳</td> </tr> <tr> <td>رشوه‌خواری</td> <td>خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحنن است</td> <td>۴</td> </tr> <tr> <td>غفلت نکردن از خدا</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	مفهوم	بیت	ردیف	فدا کردن جان در راه وطن	در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است	۱	بیگانه‌ستیزی	گفت دیناری پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست	۲	آرزوی عشق برای همه	همه از بهر تو سرگشته و فرمان‌بردار / شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری	۳	رشوه‌خواری	خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحنن است	۴	غفلت نکردن از خدا			۲۳
مفهوم	بیت	ردیف																		
فدا کردن جان در راه وطن	در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است	۱																		
بیگانه‌ستیزی	گفت دیناری پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست	۲																		
آرزوی عشق برای همه	همه از بهر تو سرگشته و فرمان‌بردار / شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری	۳																		
رشوه‌خواری	خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحنن است	۴																		
غفلت نکردن از خدا																				
۲۰	جمع بارم																			

مرکز تحقیقات آموزشی مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

پاسخنامه درس: فارسی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) تلمیح

ب) تشبیه

(فارسی دوازدهم، درس‌های ۱، ۳، ۷ و ۸)

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) کنایه از محو شدن، فراموش شدن

ج) جناس همسان

ب) حسن تعلیل

د) اسلوب معادله

(فارسی دوازدهم، درس‌های ۳، ۵ و ۶)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) تا در زمانه باقی است آواز باد و باران

ج) روزگاران - حتی

ب) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

د) حق - بالله

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۲ و ۵۷)

پاسخ سؤال ۱۶: (۵/۰ نمره)

الف (۲۵/۰ نمره) - شاعر برای نشستن برف بر روی کوه دماوند دلیل شاعرانه و غیرواقعی ذکر کرده است. (۲۵/۰ نمره)

(فارسی دوازدهم، صفحه ۳۵)

پاسخ سؤال ۱۷: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) دعوت به قیام و مبارزه با ظلم

ب) سخت و خطرناک بودن راه عشق

(فارسی دوازدهم، درس‌های ۵ و ۶)

پاسخ سؤال ۱۸: (۵/۰ نمره)

عشق زندگی بخش است. کسی که از عشق بی‌بهره است، مرده‌ای بیش نیست.

(فارسی دوازدهم، درس ۷)

پاسخ سؤال ۱۹: (۵/۰ نمره)

شاعر در این شعر به پدیده‌های طبیعت اشاره می‌کند که هر کدام به نوعی به ذکر و تسبیح و عبادت خداوند مشغول‌اند و چه خوب است که انسان نیز هم‌نوا و همراه با آنها به عبادت خداوند مشغول باشد.

(فارسی دوازدهم، درس ۹)

پاسخ سؤال ۲۰: (۴ نمره)

الف) ساکنان و عبادت‌کنندگان کعبه بزرگی و شکوه خداوند، به کوتاهی خود در عبادت اعتراف می‌کنند که ما تو را آنچنان که شایسته‌توست عبادت نکردیم. (۷۵/۰ نمره)

ب) همه پنهان‌ها بر تو آشکار است و همه گناهان را می‌پوشانی همه کمی‌ها و افزونی‌ها برخواست توست. (۷۵/۰ نمره)

ج) سرزمینی که بیگانگان بخواهند آن را آباد کنند، آنقدر به حال آن گریه کن که اشک‌هایت آن را ویران کند که خانه‌اندوه است. (۷۵/۰ نمره)

د) سکون و گوشه‌گیری را رها کن و خودت اختیار امور و قدرت را به دست بگیر. (۷۵/۰ نمره)

ه) کسی که از جایگاه حقیقی خودش دور بماند، همیشه به دنبال بازگشت به همان جاست. (۵/۰ نمره)

و) جنون حاصل از عشق بهتر از هوشیاری است و عشق همواره بر عقل برتری دارد. (۵/۰ نمره)

(فارسی دوازدهم، درس ۱ تا ۹)

پاسخ سؤال ۲۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ناپایداری قدرت‌های مادی

ب) از ترس مشکل بدی در دام مشکل بزرگ‌تر افتادن: از چاله درآمدن و به چاه افتادن

(فارسی دوازدهم، درس ۹، صفحه ۶۲)

پاسخ سؤال ۲۲: (۵/۰ نمره)

مورد ج)

مفهوم بیت سوال و موارد الف، ب و د بازگشت به اصل

مورد ج: دیدن معشوق در همه اشیا نتیجه وصال در این دنیاست.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۴۶)

پاسخ سؤال ۲۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱) آرزوی عشق برای همه ۲) رشوه‌خواری

۳) غفلت نکردن از یاد خدا

۴) بیگانه‌ستیزی

(فارسی دوازدهم، صفحه ۲۶)